

Ár 2012, föstudaginn 15. júní er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir

Fyrir er tekið **mál nr. 47/2012**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 19. mars 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 19. mars 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 20. mars 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust 4. apríl 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 13. apríl 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust frá sóknaraðila með bréfi dagsettu 17. maí 2012.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 15. júní 2012.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili lýsir málavöxtum á þá leið að skuldabréf nr. X hafi verið til komið vegna áreiðanleikakönnunar sem sóknaraðili hafi greitt fyrir. Sóknaraðili hafi ásamt fleirum ætlað að kaupa fyrirtæki að nafni A en eigandi þess hafi verið B. Starfsmenn fyrirtækjaráðgjafar FF hafi verið þátttakendur í ferlinu og fengið sendar upplýsingar um málið, þar á meðal tilboðsfjárhæð fjárfestingahóps sóknaraðila og áreiðanleikakönnunina sem gerð hafi verið eftir að tilboði þeirra hafi verið tekið. Meðan á vinnu við áreiðanleikakönnunina hafi staðið yfir hafi komið upp sú hugmynd hjá fjárfestingahópnum að sameina A og C og gera það að einu stóru félagi. Átti fjárfestingahópurinn meðal annars fund með forsvarsmönnum C og FF í höfuðstöðvum bankans. Einnig hafi þeir átt fundi með sömu starfsmönnum bankans vegna aðkomu hans að fjármögnun á verkefninu og vegna þessa hafi þeir sent bankanum allar þær upplýsingar sem hann hafi þurft á að halda til að meta félagið. Þar á meðal ársreikninga, áætlanir og greiningu fjárfestingahópsins á tækifærum.

Síðar hafi samningi fjárfestingahópsins og B verið rift þar sem forsendur hafi ekki staðist. Reynt hafi verið að semja upp á nýtt. Skömmu síðar hafi komið

fréttatilkynning í Fréttablaðinu og Morgunblaðinu um að C hafi keypt A af B og hafi fyrirtækjaraðgjöf FF verið þar til ráðgjafar. Árið 2010 hafi sóknaraðili fengið þær upplýsingar að FF hafi notað trúnaðarupplýsingar þar á meðal áreiðanleikakönnunina sem sóknaraðili hafi greitt fyrir við ráðgjöf sína. Farið hafi verið fram á að tengt lán yrði felld niður enda hafi sömu aðilar innan bankans séð um ráðgjöfina til C og fjárfestingahópurinn hafi verið í sambandi og veitt upplýsingar sem að stærstu leyti hafi byggt á áreiðanleikakönnuninni. Endanlegt kaupverð á A hafi verið nákvæmlega það sama og áreiðanleikakönnunin hafi kveðið á um.

Þann 26. júlí 2010 sendi sóknaraðili D bankastjóra varnaraðila tölvupóst þar sem hann fór fram á að skuld hans yrði felld niður. Þann 3. ágúst 2010 svaraði regluvörður bankans en tók fram að hann gæti ekki tekið afstöðu til beiðni um niðurfellingu skulda en regluvarsla hefði eftirlit með hagsmunaárekstrum hjá bankanum. Sóknaraðili svaraði regluverði og tók m.a. fram að atvik hefðu gerst í FF. Sóknaraðili kveðst ekkert hafa heyrt í varnaraðila og taldi að skuldin væri niður fallin. Í janúar 2012 hafi hann fengið innheimtubréf frá varnaraðila. Þann 13. janúar 2012 sendi sóknaraðili varnaraðila tölvupóst með greinargerð um málið. Þann 23. janúar 2012 benti regluvörður sóknaraðila á umboðsmann viðskiptavina.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 19. mars 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst niðurfellingar á skuldabréfi nr. X, en staða þess þann 19. janúar 2012 hafi verið 8.740.235 en af því hafi kr. 1.449.718 verið vegna dráttarvaxta til 19. janúar 2012. Gjaldldagi bréfsins hafi verið 11. júní 2010 og kvörtun hafi borist bankanum þann 26. júlí 2010.

Sóknaraðili vísar til þess að ráðgjöf FF við kaup C á A hafi byggt á því að kaupverð yrði í samræmi við það sem áreiðanleikakönnunin hafi byggt á. Bendir sóknaraðili á að af þessari ráðgjöf hafi FF haft riflegar ráðgjafatekjur og hafi byggt það á niðurstöðu þeirrar ítarlegu áreiðanleikakönnunar sem sóknaraðili hafi kostað, enda hafi sömu aðilar komið að ráðgjöfinni og þekkt allar grundvallarupplýsingar áreiðanleikakönnunarinnar.

Sóknaraðili vísar til þess að notkun FF á áreiðanleikakönnuninni hafi verið óheimil. Bankinn hafi veitt umrætt lán en andvirði þess hafi verið notað til að greiða fyrir áreiðanleikakönnunina og hafi bankinn svo í framhaldinu nýtt áreiðanleikakönnunina sem hafi verið merkt trúnaðarskjal, í ráðgjöf til þriðja aðila. Bankinn hafi haft tekjur af þessari ráðgjöf og megi segja að hann hafi selt upplýsingar sem hann hafi ekki átt.

Sóknaraðili leggur áherslu á að varnaraðili hafi aldrei borið fyrir sig aðildarskort í viðræðum um málið. Þvert á móti hafi sóknaraðili verið beðinn um frekari upplýsingar um umrædd viðskipti af regluverði bankans þegar hann óskaði eftir niðurfellingu lánsins hjá varnaraðila. Eftir að hann hafði veitt þær upplýsingar hafi ekkert heyrst frá bankanum í eitt og hálft ár og hafi hann þess vegna treyst því að málið væri úr sögunni, en þá hafi skyndilega borist innheimtubréf frá varnaraðila. Ítrekaðar fyrirspurnir sóknaraðila til regluvarðarins á því tímamarki hafi þá loks fengið þau svör að regluvörðurinn sæi ekki um málefni skuldara. Telur sóknaraðili að varnaraðili geti við þessar aðstæður ekki borið fyrir sig að hann hafi aðeins fengið

kröfu FF framselda, en þurfi ekki að sæta mótbárum vegna viðskiptanna að baki kröfunni.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfu sóknaraðila verði vísað frá. Til vara er þess krafist að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Til stuðnings aðalkröfu sinni vísar varnaraðili til þess að kröfur sóknaraðila séu óljósar og illa upplýstar. Ekkert liggi fyrir nema fullyrðingar sóknaraðila um að upplýsingar í hans eigu hafi verið misnotaðar af öðrum lögaðila, þ.e. FF. Engin sök hafi verið sönnuð eða þeim aðila, sem þær kröfur ættu að beinast að, gefið tækifæri til að tjá sig um þær ásakanir. Því liggi ekki fyrir hvort fyrirtæki það sem kröfu hans skyldi með réttu beint gegn, hafi hafnað kröfum hans.

Til stuðnings varakröfu sinni vísar varnaraðili til aðildarskorts, þar sem kröfum sóknaraðila beri að beina að FF og í öðru lagi að skuld sóknaraðila við bankann, þ.e. upprunaleg lántaka hafi á engan hátt verið skilyrt eða með nokkrum hætti tengd þeim löggæringi sem hann vísi til, fyrirhuguðum kaupum á A.

Sóknaraðili vísar til þess að með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins 14. október 2008 hafi öllum eignum FF, þ.m.t. kröfuréttindum verið ráðstafað til F. Þar með hafi skuld sóknaraðila verið færð til varnaraðila og hann því réttmætur eigandi kröfunnar. Upphaflega hafi verið um að ræða yfirdráttarskuld sem stofnað hafi verið til árið 2007, sem síðar hafi verið breytt í skuldabréf árið 2009. Engin gögn hafi verið lögð fram af sóknaraðila sem vísi til þess að skuldin hafi verið á nokkurn hátt skilyrt við fyrirhuguð kaup hans á A eða meðferð FF á trúnaðargögnum í hans eigu. Þá vísar varnaraðili til þess að bankinn taki ekki ábyrgð á störfum forvera bankans, FF, þrátt fyrir að hafa keypt ákveðnar eignir af FF, þ.m.t. kröfu á hendur sóknaraðila. Þetta hafi verið staðfest í héraðsdómi E-10867/2009.

Bendir varnaraðili á að í rökstuðningi fyrir kvörtun sinni fjalli sóknaraðili um forsögu þeirra viðskipta sem hann hafi átt við fyrirtækjaráðgjöf FF. Tekur varnaraðili fram að bankinn geti ekki fullyrt um hvort það yfirdráttarlán sem sóknaraðili hafi tekið hafi verið tekið í tengslum við kaup á áreiðanleikakönnun þá sem hann vísi til. Lántakan sem slík hafi ekki verið skilyrt við þau viðskipti sem hafi verið fyrirhuguð, hvorki við upprunalega veitingu yfirdráttarlánsins, né við útgáfu skuldabréfsins til uppgreiðslu yfirdráttarlánsins. Varnaraðili tekur ekki afstöðu til viðskipta sóknaraðila við fyrirtækjaráðgjöf FF eða ætlaðs misferlis starfsmanna FF. Sóknaraðila sé rétt að beina kröfu sinni að FF telji hann starfsmenn FF hafa misfarið með trúnaðargögn í sinni eigu.

Vísar varnaraðili til þess að yfirdráttarlán og áreiðanleikakönnun sem sóknaraðili hafi afhent FF séu tvö aðskilin mál sem með engu móti verði fullyrt, né hafi verið sýnt fram á að hafi beina tengingu eða skilyrt hvort við annað.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að kröfu samkvæmt skuldabréfi nr. X, sérstaklega hvort atvik að baki kröfunni leiði til þess að fella beri hana niður.

Viðskipti þau sem sóknaraðili styður kröfu sína um niðurfellingu skuldabréfs nr. X við, voru á milli hans og FF. Með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda FF til F, dags. Y, var öllum eignum FF hverju nafni sem nefnast, svo

sem fasteignum, lausafé, reiðufé, eignarhlutum í öðrum félögum og kröfuréttindum, ráðstafað til F, nú varnaraðila, sbr. 1. gr. ákvörðunarinnar. Kröfum vegna meints misferlis starfsmanna FF var ekki ráðstafað til F, nú varnaraðila.

Í ljósi þess að varnaraðili hefur nú tekið yfir réttindi og skyldur samkvæmt umræddu skuldabréfi verður krafa sóknaraðila um niðurfellingu umrædds skuldabréfs ekki studd atvikum sem varða meint misferli starfsmanna FF, sem áttu sér stað í tíð FF og varða hagsmuni sem ekki var ráðstafað til F.

Þegar varnaraðili fékk sent erindi sóknaraðila um niðurfellingu skuldabréfakröfunnar þann 26. júlí 2010, var það sent til regluvarðar innan bankans, sem upplýsti sóknaraðila þann 3. ágúst 2010 um að hann gæti ekki tekið afstöðu til beiðnar um niðurfellingu skuldarinnar, en benti sóknaraðila jafnframt á að málið kynni að vera nokkuð flókið þar sem „FF“ og F væri aðskilin fyrirtæki. Verður ekki fallist á það með sóknaraðila að varnaraðili hafi með samskiptum sínum við hann eða tómlæti fallið frá kröfu sinni eða þeirri málsástæðu að hann beri ekki ábyrgð á háttsemi starfsmanna FF.

Sóknaraðili styður kröfu sína um niðurfellingu skuldabréfs nr. X ekki öðrum rökum. Í ljósi alls framangreinds verður ekki hjá því komist að hafna kröfu sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 15. júní 2012.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir